

a Nemzeti Kulturális Alap Ismeretterjesztés és Környezetkultúra Kollégiumához
benyújtott

III. Könyvtári programokkal az élhetőbb környezetért című pályázat lebonyolításáról

Pályázati azonosító: 201108/01818

A II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár 2019. február – május között valósította meg a *III. Könyvtári programokkal az élhetőbb környezetért* című rendezvénysorozatát. A programsorozat céljai az egészségmegőrzéssel, a kulturális örökséggel, a környezetvédelemmel és a környezeti fenntarthatósággal kapcsolatos tudás és szemlélet széles körű terjesztése, környezeti értékeink, hagyományaink megismerttetése, a természet és az ember harmonikus együttélését hirdető életszemlélet közvetítése voltak.

A II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár központi épületében, valamint hat tagkönyvtárában az alábbi előadások, rendezvények valósultak meg, a fenti célokat szolgálva:

1. „Ez víg város, itt jó lesz nekünk...” – Miskolc és a színház kapcsolata című előadássorozat

Közreműködő: Mikita Gábor színháztörténész

Helyszín: Petőfi Sándor Könyvtár

Időpont: 2019. február 19. 14.30 óra, február 26. 14.30 óra, március 5. 14.30 óra

A három „felvonásból” álló tematikus előadássorozat városunk nagy múltú intézményének, a Miskolci Nemzeti Színháznak a történetével, illetve legendás színészeinek életével ismertette meg az érdeklődőket.

A város kulturális életének már a vándorszínészet korában lényeges része volt a színjátszás. Igyekeztek felkarolni és „otthont” biztosítani az ideérkező művészeknek, akik sokszor nagy áldozatok árán tudták megvalósítani az előadásokat.

Déryné Széppataki Róza, Laborfalvi Róza neve ismerősen csengett a hallgatóság előtt, de a későbbi időkben is büszkélkedhetett a város országos híru művészekkel.

Betekintést nyerhetett a közönség a színeszmúzeum által összegyűjtött relikviákba, amelyek színészek, színészdinasztiák emlékét őrzik.

Minden résztvevő ajándékként hazavihetett egy múzeumpedagógiai kiadványt, mely a színház történetének egy-egy jelentős eseményét mutatja be.

Mikita Gábor színháztörténész előadása mind a felnőtt, mind a gyermek közönség számára igazi élményt és hasznos információkat nyújtott. Célunk volt az előadással emellett, hogy a színházlátogatást népszerűsítsük, a kulturális szokások alakulását befolyásoljuk.

Résztvevők száma: 89 fő.

2. Kalandok Denevér Danival

Közreműködő: Gécziné Nagy Mária múzeumpedagógus

Helyszín: Móra Ferenc Könyvtár

Időpont: 2019. március 22. 13.30 óra

Gécziné Nagy Mária, a sátoraljaújhelyi Kazinczy Ferenc Múzeum múzeumpedagógusa mesés interaktív foglalkozást tartott a Móra Ferenc Könyvtárban az Avastetői Pattantyús Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola kisiskolásai számára.

A foglalkozást az előadó-szerző a „Kalandok Denevér Danival” című kötet alapján tartotta, megismertetve a gyerekeket az éjszaka élővilágával, kiemelten a védett denevérekkel. A rendhagyó órán kötetlen, interaktív beszélgetés zajlott a repülő emlőshöz kötődő tévhitekről, tudnivalókról. Megtudhattuk, hogy a több mint 1100 fajt magába foglaló denevérek rendje a rágcsálók után a második legnépesebb rend az emlősök között. Magyarországon jelenleg 31 faj él, amelyek mindegyike 1901 óta védett, az egyes példányok eszmei értéke akár 250 000 forintra is rúghat. Egyedszámuk csökkenésének oka elsősorban az, hogy az ember lezárja azokat az épültreéseket, kivágja azokat az odvas fákat, ahol nappal tanyázhatnának. A hazai fajok kivétel nélkül rovarevők (éjszakánként akár 1000 szúnyogot is megesznek), így a rovarirtószer használata is jelentősen szűkíti a denevérek életterét. Iránymutatást kaptunk arra is, mit kell tennünk, kit kell értesítenünk, ha denevért találunk lakókörnyezetünkben.

A rendkívül érdekes, izgalmas előadás után a gyerekek kézműveskedtek is: mindenki elkészíthette saját denevérét.

Résztevők száma: 25 fő.

3. Találkozások a Herbáriumban. Környezetvédelem és a tudatos, hulladékmentes háztartás

Közreműködő: Veresné Becze Julianna

Helyszín: Szabó Lőrinc Könyvtár

Időpont: 2019. március 26., április 26., május 29.

1. foglalkozás: 2019. március 26.

A foglalkozásra érkező gyerekek osztályukkal a könyvtár rendszeres látogatói, ebből adódóan látják a könyvtár kertjében a gyógynövények fejlődését a földből kibújt pici levéltől a leszüretelt, megszáritott növényig. A foglalkozás elején erről a folyamatról beszélgettünk, illatuk, ízük alapján (tea) azonosítottuk a gyógynövényeket. Ezt követően láttak munkához a negyedikes gyerekek, vászonból kis zacskókat varrtak, amelyet megtöltöttek szárított levendulával, citromfűvel, hársfavirággal. Először könnyűnek látszott a feladat, de a tű, cérna kezelése igen nehéz feladatnak bizonyult. A foglalkozás végén a gyerekek örömmel vitték haza az illatpárnákat.

2. foglalkozás: 2019. április 26.

Ezen az a foglalkozáson óvodások vettek részt. A téma a PET palack volt. Beszéltünk a környezetre gyakorolt szennyező hatásokról, arról hogyan tudjuk csökkenteni, elkerülni a használatukat, illetve a meglévő palackokat hogyan tudjuk újrahasznosítani. A gyerekek a közelgő anyák napjára készítettek kosárcát PET palackból, amelyet majd megtöltenek élő virággal, vagy finomságokkal.

A foglalkozás végén mentateával ünnepeltük meg a szép munkákat, természetesen üvegpohárban fogyasztva.

3. foglalkozás: 2019. május 29.

Ezúttal a felnőtteknek szerveztünk foglalkozást. A foglalkozás jelmondata: „nem kell zacskó”.

A résztvevők feleslegessé vált terítőkből, ágyneműből, textilmaradékból varrtak zsákokat, amelyeket stencil technikával díszítettek, tettek egyedivé. A foglalkozásba bekapcsolódott a

könyvtárban működő foltvarró kör is. Az ő tevékenységük szintén szemléletformáló. Jó hangulatú rendezvény volt, szomszédnak, barátnőnek is készültek ajándékba textilzsákok. A teázás, (ezúttal receptcserével) most sem maradt el.

Résztevők száma: 66 fő.

4. Egy zöld délután a Mesebirodalomban

Nagyon zöld könyv, avagy a környezetvédelemről derűsen és érthetően: játékos ismerkedés a ZÖLD-séggel a szerző Gévai Csilla író, képzőművész irányításával

Közreműködő: Gévai Csilla író, képzőművész

Helyszín: II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár Központi épület, Gyermekkönyvtár

Időpont: 2019. április 25. 14.00 óra

2019. április 25-én Gévai Csilla író, képzőművész egy „zöld délutánra” várta az általános iskolai korosztályt – 2. és 3. osztályosok – a megyei könyvtár központi épületében.

A résztvevő gyerekek a találkozón lelkesen „kinyitatták” Gévai Csilla író, képzőművész Nagyon zöld könyvét, amiből sok érdekességet „kiolvashattak” a szerző egyedi előadásában.

Gévai Csilla a Föld állapotával kapcsolatos komoly témákról – a túlnépesedés, a klímaváltozás, a Föld megóvása – mesélt okosan, könnyedén és olyan humorral, hogy a gyermekek számára a legbonyolultabb kérdések is könnyen érthetővé és élvezhetővé váltak.

A zöld délután elméleti része után következett a találkozó a gyerekek kreativitására épülő kézműves játszóház, ahol ceruzatartók és bábok készültek újrahasznosítható anyagból, valamint a gyerekek lerajzolták a „saját” Földjüket is.

Ez a találkozó az ismeretátadást, a játszva tanulást, és nem utolsósorban Gévai Csilla személyének megismerését szolgálta.

Résztvevők száma: 54 fő.

5. Csak egy Földünk van! „Egyetlen nap kevés...”

Környezetvédelmi vetélkedő általános iskolásoknak a Föld Napja alkalmából.

Közreműködők: a könyvtár munkatársai

Helyszín: Tompa Mihály Könyvtár

Időpont: 2019. április 25. 13.30 óra

A program elején megemlékeztünk a Föld napjának eredetéről. 1970. április 22-én, Denis Hayes amerikai egyetemi hallgató mozgalmat indított el a Föld védelmében. Azóta a diákokból az alternatív energiaforrások világhírű szakértője lett benne. A mozgalom törekvése, hogy ráébredjünk, ne mindig másról várjuk a megoldást, mi magunk is tehetünk érte.

A környezetvédelmi vetélkedőn 3x6 fős csoportokban dolgoztak a gyerekek, környezetvédelem, növény- és állatvilág témában tíz feladatlapot oldottak meg. A feladatlapok között például volt keresztrejtvény, szöveg kiegészítés, szókeresés, színezés.

A feladatlapok értékelése megtörtént, első, második, harmadik helyezést osztottunk ki. Összesen 30.000,- Ft értékű könyvutalványt kaptak a csapatok, valamint noteszt, ceruzát, matricát Föld napi könyvjelzőt vihettek haza. A foglalkozás kézműves foglalkozással zárult. Az újrahasznosítás jegyében készítettek a gyerekek kétféle tárgyat. PET palack aljából virágtartót készítettünk különböző díszítőelemek felhasználásával, a közlegő anyák napja alkalmából. Papírguriga felhasználásával bagoly figurák is készültek.

A vetélkedő célja az volt, hogy kérdéseinkkel és a válaszokkal ráébresszük a gyerekeket arra, mi mindent tehetnek ők maguk az élhető jövőért és a következő generációk jövőéért.

Résztevők száma: 20 fő.

6. Veszélyeztetett állatfajok - Környezetvédelem

Közreműködők: Dr. Zsanett Hajdu biológus, gyógynövénykutató

Helyszín: Kaffka Margit Könyvtár

Időpont: 2019. április 30. 10.00 óra

Dr. Zsanett Hajdu biológus, gyógynövénykutató tartott interaktív előadást a Kaffka Margit Könyvtárban a Miskolci Kazinczy Ferenc Magyar-Angol Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola nyolcadikosai számára.

Az előadásban súlyozottan foglalkoztunk azzal, mely állatfajok milyen módon vannak kitéve az ember okozta környezeti szennyezéseknek. A foglalkozáson beszélgettünk a jegesmedvékről, az olvadó jégsapkáról, a majmokról és a kitermelt őserdőről, a Csendes-óceáni műanyag-szennyezésről, és a vízi élővilágról, vadászatról és túlhalászásról. Kitérünk a hazai állataink helyzetére is: megismerkednek a gyermekek a veszélyeztetett földikutyával, a magyarországi kétéltűekkel. Az interaktív előadásban együtt próbáltuk kitalálni, melyik helyzetre mi lehet a megoldás, és hogy mi magunk egyénileg mit tehetünk a környezetünk védelmében.

A rendkívül lenyűgöző előadást a gyerekek is nagyon élvezték, érdeklődőek voltak, rengeteg kérdést tettek fel, megérintette őket a téma.

Résztevők száma: 31 fő.

7. „Hulladék históriák – klímanó történetek. Interaktív foglalkozás gyermekeknek, könyvbemutató pedagógusoknak

Közreműködő: Bálint Mariann író, illusztrátor

Helyszín: József Attila Könyvtár

Időpont: 2019. április 24. 10.00 óra és 16.00 óra

2019. április 24-én könyvtárunk vendége volt Bálint Mariann, író, illusztrátor pedagógus, aki a Hulladék Históriák – Klímanó történetek című könyv szerzője. A könyv második kiadásban megújult formában, felfrissített illusztrációkkal és új történetekkel érkezett hozzánk. Az író nő a nap folyamán két előadást is tartott. Délelőtt kisiskolásoknak mutatta be könyvét délután pedig a felnőtteknek szóló rendezvényre került sor.

A gyermekelőadáson egy mese került felolvasásra és kivetítésre, mellyel bevezetésre került a könyv témája, környezetvédelem és a szelektív hulladékgyűjtés. Megismerkedhettünk a könyv szereplőivel, a hulladék manóival és nem csak szóban, hanem képekben is, mert a szerző magával hozta az egész „kis manó csapatot” egy vándorkiállítás keretében. Megtudtuk, hogy egyes szereplőknek milyen feladat jut és mi a küldetése. Például hogyan gyűjti Papír Apó a papírt, vagy Pille Panni a műanyag palackot, mivel foglalkozik Komposzt Karcsi és hogyan jutunk el Hasznos

halomba ahol a hulladékból értékes alapanyag válik. Ezt követően játékos feladatok következtek. Először egy hatalmas zsák „szemétből” a gyerekeknek ki kellett válogatni, hogy melyik szereplőhöz tartozik az adott hulladék. Vagyis ki mit gyűjt. Majd következett a játékos Igaz - Hamis játék. Az előadás legvégén pedig klímanó kártyákat kaptak a gyerekek ajándékba. A gyerekek nagyon élvezték az előadást és a hozzá kapcsolódó játékot, bízunk abban, hogy a foglalkozás alkalmával hozzájárultunk a gyerekek tudatos környezetvédelmi neveléséhez és a felelősségteljes környezettudatos életmódhoz. A rendezvényen a Petőfi Sándor Általános Iskola harmadik osztályos tanulói vettek részt.

A délutáni pedagógusoknak és felnőtteknek szóló előadáson szintén bemutatásra került a könyvhöz kapcsolódó vándorkiállítás. Érdekessége volt a könyv szereplőit bemutató képeknek, hogy az illusztrációt 3D-s hatású részletek, melyek hulladékok felhasználásával születtek. Az író nő beszélt saját életútjáról, külföldi élményeiről, a külföldön látott szelektív hulladékgyűjtésről, az arról kialakult tapasztalatairól, véleményéről. Mindezt PowerPointos vetítéssel szemléltette. Ezután elmondta hogyan született meg a könyv és témája, hogyan kapcsolódott külföldi életéhez. Melyik volt meg előbb a mese vagy a szereplő? Hogyan kapták nevüket a hősök? Legvégül ismertette, hogy ezeket a meséket, hogyan tudják hatékonyan használni a pedagógusok oktató-nevelő munkájuk során. Az előadás a feltett kérdések megválaszolásával zárult.

Résztevők száma: 60 fő.

8. „Dobd ki a szemetest!” – Hulladékcsökkentés lépésről lépésre

Közreműködő: Tóth Andrea természetvédő aktivista, blogger

Helyszín: II. Rákóczi Ferenc Megyei és Városi Könyvtár Központi épület

Időpont: 2019. május 2. 10.30 óra

Tóth Andrea aktivista, blogger, szerző személyes tapasztalatait osztotta meg arról, hogyan kerüljük el az óriás szeméthalmokat otthonunkban vagy miképpen hasznosítsuk újra hulladékunkat. Emellett természetes alapanyagokból készült háztartási tárgyakat mutatott be, köztük a tökből kiszárított szivacsot és a disznószőrből előállított kefét.

Az előadás apropóját a szerző 2018 októberében megjelent *Dobd ki a szemetest – Hulladékcsökkentés lépésről-lépésre* c. könyve adta, amelyben konkrét gyakorlati tippeket is ad a kezdő hulladékmentesítéstől a haladó szintig.

Előadásában saját motivációjáról és tapasztalatairól beszélt a résztvevőknek, akik a délelőtti időpont ellenére is szép számmal jelentek meg. Kisgyermekes anyukától kezdve nyugdíjasig minden korosztály képviseltette magát, az előadás pedig leginkább egy baráti beszélgetéshez hasonlított, hiszen a résztvevők nyugodtan feltehették kérdéseiket és megoszthatták tapasztalataikat is egymással.

Részvevők száma: 19 fő.

A program sikerességét mutatja az iránta való érdeklődés – hiszen minden korosztály képviseltette magát a programokon, a 13 rendezvényen összesen 364-en vettek részt – valamint a pozitív visszajelzések is.

A Nemzeti Kulturális Alap támogatását ezúton is köszönjük a könyvtár látogatóinak, a programsorozat résztvevőinek nevében is.

Miskolc, 2019. november 22.

Dr. Prokai Margit
igazgató

